

2022.05.24-28. Szekszárd VSC-túra

2023. június 8. csütörtök, 17.13 / Utolsó módosítás: 2023. június 15. csütörtök, 11.48
Gyalogos túrák a szekszárdi és geresdi dombság vidékén

Szekszárdi túrázók! Kilátóra fel, pincébe le!

2022. évi Rendezvénynaptárunkban 33. sorszám alatt meghirdetett programunkon jelentős létszámban, május 24-én reggel 27 fővel vágtunk neki a kalandoknak. Számunkra szinte ismeretlen helyen, Szekszárd városában, a Zodiac hotelben volt a főhadiszállásunk, innen indultak és ide érkeztek az idő közben elfáradt turisták. Nem is gondolták volna a hegyek szerelmesei, hogy ezeken az „apró” dombokon is kimeríthetik erőtartalékaik jó részét.

[1]

Túravezetőnk, G.Nagy János sporttársunk előzetes ismertetőjéből alaposan felkészülhettünk a ránk váró élményekre:

Elhelyezés: 2-3 ágyas saját fürdőszobával, WC-vel, síkképernyős televízióval (saját parabola antenna), szabályozható klímával, hűtővel felszerelt szobákban. A szobákban telefon, minibár, törölköző, világító rádiós-ébresztő, ingyenes WiFi biztosított. A szálloda Szekszárd csendes helyén, mégis pár lépésnyire a városközponttól található, 25 db, a különféle igényekhez igazodó típusú szobával.

A szálloda épületében található egy kiváló olasz étterem és pizzéria, a Bella Napoli, ugyanakkor egy rövid sétával elérhető több, helyi ízeket kínáló étterem, többek között az Aranykulacs Kisvendéglő.

Nos, a csapat ez utóbbi hely kulináris élvezeteit részesítette előnybe, minden este a pár perces séta még jót is tett elgémberedett tagjainknak. Egyik ilyen esti sétánk azonban káoszba fordult, a hirtelen leszakadó eső jól eláztatott mindenkit. Sebaj, a szállodai szoba zuhanya alatt kipihenhattük az aznapi fáradságunkat.

[2]

Megérkezésünk napján közös program keretében ismerkedtünk Szekszárd város főbb nevezetességeivel, fogadott idegenvezetővel.

Szekszárd Tolna megye és a Szekszárdi járás székhelye, a szekszárdi borvidék központja. Az ország legkevesebb lakosú, Tatabánya és Eger után a harmadik legkisebb területű megyeszékhelye. Nevét 1903 óta írják Szekszárd helyett Szekszárdnak. Az M6-os autópályán, a Budapesttől Pécsen át Barcsig tartó 6-os számú főúton, Szeged felől Bátaszékig az 55-ös, onnan az 56-os számú közúton lehet megközelíteni.

[3]

<http://www.kincsestolnamegye.hu/szekszardi-tortenelmi-borvidek-es-borai> [4]

SZEKSZÁRDI TÖRTÉNELMI BORVIDÉK ÉS BORAI

TOLNAIKUM ÉS KIEMELKEDŐ NEMZETI ÉRTÉK

1856-ban az ország öt borvidékének egyikeként tartották számon a szekszárdit. A Szekszárdi dombság szélén, a dombság és a Sárköz találkozásánál fekszik. A szőlőtermesztésre alkalmas terület nagysága közel hatezer hektár, ennek jelenleg valamivel kevesebb mint a felén természetnek szőlőt.

Szekszárd mellett további tizennégy település tartozik a borvidékhez. A szőlőtermesztés itteni hagyományai egészen a római időkig nyúlnak vissza. A bortermelést meghatározó mértékben a nemzetközi, illetve magyar fajtákból készített vörösborok jellemzik. A legismertebb borfajta a több bor házasításával készülő [szekszárdi bikavér](#) [5]. A legkedveltebb pedig a kékfrankos. A vidékre korábban jellemző és újból népszerű kadarka balkáni származású. A borvidéken az utóbbi években jelentősen nőtt azon pincészeteknek a száma, amelyek nemzetközi mércével mérve is versenyképes borokat palackoznak.

A Tolna Megyei Értéktár Bizottság 2016-ban a Szekszárdi történelmi borvidéket és borait kiemelt megyei értéknek, azaz Tolnaikumnak minősítette.

[6]

https://hu.wikipedia.org/wiki/Babits_Mihaly [7]

Szentistváni Babits Mihály László Ákos költő, író, irodalomtörténész, műfordító, a 20. század eleji magyar irodalom

jelentős alakja, a Nyugat első nemzedékének tagja. Török Sophie férje, Babits Ildikó nevelőapja.

Költészete évtizedeken át a magyar líra élvonalában állt. Értelmi gazdagság, sokszínűség és csiszolt verskultúra jellemzi. Korai éveiben a személytelen líra meghonosítására törekedett, erkölcsi felelősségtudattól áthatott, személyes arculata – erős érzelmi hatás egyidejű megjelenésével – inkább csak a háborús évektől jellemzi lírájának egy részét. Fortissimo című verséért – amelyben az első világháború tombolásának meg nem akadályozása miatt Istennel is pörbe szállt – vallás elleni vétség címen indítottak ellene eljárást; ugyanakkor művei sokaságában vall közvetetten vagy közvetlenül is alapjában [katolikus világszemléletéről](#) [8]. Elmélyült gondolkodása érvényesült részben [filozófiai](#) [9] tárgyú esszéiben és az európai irodalom áttekintésében. Kísérletező készsége hagyományos és modern törekvések ötvözeit nyújtó prózai írásaiban is megnyilatkozott. Legértékesebb prózai műve a Halálfiak című családrege.

<https://wmmm.hu/babits-mihaly-emlekhaz/rolunk/a-babits-haz-tortenete/> [10]

Babits Mihály szülőháza, Szekszárdon a város főteréről nyíló, a Séd patakot keresztező mellékutcában áll. A hajdanán Kelemen-házként ismerték, mivel a költő anyai nagyszüleinek otthona volt.

Első ábrázolását az 1860-as kataszteri térképről ismerjük: a László utca 1272 számú telkén egy a telekhatáron álló L alakú épületet mutat. Az utcafrontra néző copf stílusú, vályog téglából épült, emeletes ház 1810 körül épült. A hátrafelé húzó földszintes épületrész viszont régebbi, az 1780-as évekre datálható. Az emeletes épület kéttraktusos tömegét az egyik végén lekertyolt nyeregtető fedi, homlokzatát konzolos főpárkány osztja. A földszintjén és az emeletén egyaránt szabálytalan közökben 4-4 ablaka van, melyeket hajdanán zöld zsalugáter fedett. A vakolt és fehérre meszelt homlokzatot enyhe vízszintes fugázás élénkíti. Az épület mellett nagy zöld fakapu vezet a hátul meghúzó kertbe.

[11]

<https://www.dbu.hu/bemutakozas> [12]

A szekszárdi Magyarországi Német Színház Magyarország egyetlen állandó, német nyelvű színháza, egyúttal Tolna megye egyetlen kőszínháza. Elsődleges feladatai közé tartozik a német nyelv ápolása és közvetítése, a magyarországi németiség kulturális értékeinek őrzése.

A Magyarországi Német Színházat 1983-ban alapították a Tolna megyei megyeszékhelyen, Szekszárdon. 1986-ban lett mai otthonára, a szecessziós stílusban épült belvárosi épületben, mely korábban a Mozgó Világ mozi otthona volt. A színház fő feladatai a német nyelv és a német nyelvű színházi irodalom ápolása és közvetítése, valamint a magyarországi németek kulturális értékeinek és hagyományaink megőrzése. A teátrum egyúttal hídként is szolgál a magyar többségi és a német kisebbségi kultúra között. Az előadásokat magyar nyelven feliratozzuk.

A repertoár minden évadban tartalmaz klasszikus és kortárs darabokat a felnőtt és tizenéves közönség számára, egy osztálytermi darabot a középiskolás korosztály számára és egy színpadra alkalmazott mesét a kisgyermek számára. Minden második évadban műsorra tűzünk egy a magyarországi német kisebbség történetének valamely kiemelt aspektusát feldolgozó produkciót is. Színházpedagógiai programjaink révén nagy hangsúlyt fektetünk az oktatási intézményekkel való együttműködésre és a fiatalok színházi nevelésére az ZsebSzínház-i meseelőadásaink valamint a színpadi előadásokhoz kapcsolódó felkészítő és feldolgozó foglalkozásaink formájában.

Mivel a német kisebbség az ország területén elszórtan él, a DBU csapata szinte minden előadásával rendszeresen járja a vidéket. Ezen túlmenően színházunk jó szakmai és partneri kapcsolatokat ápol a német nyelvterületen élő és/vagy működő szerzőkkel, társulatokkal és színházakkal (pl. Bautzeni Német-Szorb Népszínház), melyek elősegítik, hogy nemzetközi együttműködésekben vehessünk részt.

[13]

<https://garayj.edu.hu/nevadonk> [14]

1881-ben Szekszárdon az addigi Zöldkút teret Garay nevére keresztelték, szülőházára márványtáblát helyeztek,

melyre Szász Károly disztichonjait rótták. Az 1896-tól működő szekszárdi főgimnázium első igazgatója, Wigand János - aki még Aradon tanulmányt írt a költőről - ápolni kezdi Garay emlékét. Először a gimnázium önképzőköre, majd az intézmény veszi föl az író nevét 1923-tól.

Ki is volt ő valójában? A köztudatban Garay János mint Az obsitos költője, Háy János alakjának megteremtője maradt halhatatlan. Az antológiák őrzik még Kont című történelmi balladáját is, amely hosszú időn át a legnépszerűbb szavalnivalók közt volt divatos. A gazdag életműből a többit alaposan elhalványította az idő. Holott a reformkor éveinek irodalmi főalakjai közé tartozik, s ha költői nagyságrendben el is marad a legnagyobbak - Vörösmarty, Petőfi, Arany - mögött, romantikánk történetét mégsem lehet elmondani Garay János rokonszenves alakja nélkül.

1812. október 10-én született Szekszárdon, a család ugyan kismemesi eredetű, de a költő apja, Garay János már polgári életet élt: kereskedő és városi közgyám volt. A költő édesanyja, Walter Zsuzsanna a városi főbíró leánya, emelkedett lelkű nő. Házukban otthonos volt az új magyar irodalom, és az ifjú Garay Jánosban hamarosan mutatkozott a költői hajlam. A szekszárdi és pécsi diákoskodás után Pestre megy továbbtanulni. Előbb orvostanhallgató, de hamarosan átiratkozik a bölcsészetre, mert hivatásos író akar lenni. Huszonegy éves korától kezdve különböző folyóiratoknál dolgozik újságíróként. Korai költői sikereivel egyidejűleg derül ki, hogy kitűnő riporter, publicista, aki nélkülözhetetlenné teszi magát a szerkesztőségekben.

Mint költő az 1830-as évek derekán csatlakozik a romantikusokhoz. Vörösmarty hexameteres eposzainak hatására írja meg Csatár című, Hunyadi Jánosról szóló hőskölteményét, amely jó nevet hoz költőjének. Versei a legkülönbözőbb lapokban jelennek meg. Garay szerelmese volt a drámának is. Számos drámai művet írt, néhányat elő is adtak. A drámák ugyan nem hoztak sikert írójának, de tanulmánysorozata, a Dramaturgiai füzér igen színvonalas szakmunka.

[15]

<https://szekszard.varosom.hu/latnivalok/kulturalis-intezmenyek/Muveszetek-Haza-1.html> [16]

A szekszárdi Művészetek Háza a város legszebb kulturális intézménye, amely az egykori zsinagóga épületében kapott helyet.

A zsinagóga 1897-ben épült romantikus stílusban, tervezője Hans Petschnigg grazi építész. A szecessziós épület kivitelezésén Szélig Gáspár bátaszéki építésvállalkozó és környékbeli mesteremberek dolgoztak. A szekszárdi zsidóság 1960-as évek elejéig használta a zsinagógát. Az elhagyott és lepusztult állapotú zsinagóga épületét 1971-ben a szekszárdi városi tanács megvásárolta a zsidó egyháztól, és 1981-ben megkezdtek az átépítés munkálatait. A felújítás során az Ybl-díjas építész Kerényi József maximálisan törekedett arra, hogy az épület külsőleg az eredeti állapotát kapja vissza, így az épület homlokzatán megmaradt Mózes kőtáblája is.

Az egykori templom belsőterének galériás megoldása is meg lett óvva. Azonban a korábbinál egy sokkal előkelőbb lépcsőfeljáró készült, és a színes üveglablakokat egy hullámvonalas szűrkehatására cserélték. Lenyűgöző a kétszázhuszonnégy égőt tartalmazó világító térplasztika. A hatalmas új csillár Fülöp Zoltán és Máté János iparművészek alkotása. Az 1989-ben felavatottorgona a drezdai Jehmlich orgonagyár munkája, amely még ma is talán az ország legnagyobb koncerthangszere.

Az épület előtt magasodó diadalív egy modern keretbe foglalja azokat az öntöttvas oszlopokat, amelyeket a felújítás során megmentettek. A Művészetek Háza előtt áll 2004 óta a Holocaust emlékmű, amely Szatmári Juhos László alkotása. A felújított épületet már a Művészetek Házaként 1984 augusztusában adták át a nagyközönségnek.

[17]

<https://szekszardszallo.hu/tortenetunk/> [18]

Szekszárdon a Garay tér és a Széchenyi utca sarkán áll a Szekszárd Szálló, amely elődjét a klasszicista jellegű épülettömbjét, a Nagyvendéglőt 1810 körül építették.

A néhai Nagyvendéglő egyik nevezetes emléke, hogy itt mutatták be a kontinensen először 1877-ben a telefont, kávéházi attrakcióként.

A Nagyvendéglőt 1889-93-ban Lechner Ödön tervei szerint szecessziós stílusban átalakították, és Szekszárd Szálló lett. 1893. július 6-án, az épület emeletén nyílt meg Szekszárd városának első színháza, a megnyitón Jászai Mari lépett fel. A homlokzat jobb felén található a Jászai-emléktábla. 1950 körül a Szabadság Szálló nevet viselte, majd egy felújítást követően 1965-től Garay Szálló lett. Az épület homlokzatán látható színes kerámia címet a mezőváros 1846-os címere alapján Fusz György és Kis Ildikó művészpár készítette.

Falai között sok híres színész, politikus és művész szállt meg, többek közt Liszt Ferenc, itt lépett föl először szülővárosában 1911-ben Babits Mihály, itt kapott csokrot Beregi Oszkártól a kilencvenedik éve felé közeledő Sass Erzsike, Petőfi egykori múzsája.

[19]

<http://szentjosefiskolakozpont.hu/iskolankrol/bemuttakozunk> [20]

A Tolna Megyei Értéktár értékes tagja

Historizáló stílusban 1878-79-ben építették a város főteréről nyíló Vár köz sarkára. Homlokzatainak az eredeti szerinti

helyreállítása 1965-ben történt meg. A belső rekonstrukciójára 1992-ben került sor, a kapualjára a 2001-es esztendőben.

Szent József Iskolaközpont

MÚLTUNK

SZEKSZÁRD ZÁRDAISKOLA 1926

Iskolánk alapítása Pöndör János, városunk egy jómódú, mélyen vallásos polgára nevéhez fűződik. Az ő szorgalmazására és segítségével indult a katolikus iskola városunkban 1926-ban. Saját házuk három szobáját ajánlotta fel a nővéreknek szállásul, akik be is költöztek. Iskolaépület akkor sem volt, tanítás céljára Jankó Ágoston főispán és Kiss Lajos esperes úr közbenjárására sikerült a Garay János Állami Gimnázium egy második emeleti nagy helyiségét biztosítani. Itt kezdődött az iskola munkája I-II-III. osztállyal. Az iskola részére 1927 őszén megfelelő épületet találtak. Az Egyházközség megvásárolta a Bezerédj utca 15. sz. alatt lévő Kramolin-féle házat és azt az Isteni Megváltó Leányai nevére íratta, azzal a kikötéssel, hogy azt sem eladni, sem megterhelni, sem más célra felhasználni nem szabad.

Az iskola működését 1945-ben tiltották be.

AZ ÚJRAKEZDÉS

Az iskola története csak évtizedekkel később folytatódott. Lehetővé vált, hogy az egyházak visszaigényeljék ingatlanjaikat. A Megváltóról Nevezett Nővérek Kongregációja is visszaigényelte szekszárdi ingatlanát, a volt iskolaépületet. 1992-ben létrejött egy megállapodás a rend és a Szekszárdi Belvárosi Plébánia között, mely szerint a visszaigényelt iskola használati jogát a nővérek átadják a plébániának. ...

1999. július 1-től az Egyházmegye összevonta az óvodát és az iskolát, így az óvoda az iskola tagintézménye lett, az intézmény hivatalos neve: Szent József Iskolaközpont – Szent József Katolikus Általános Iskola Katholische Grundschule és Szent Rita Katolikus Óvoda. 2008 szeptemberétől iskolánk Szekszárd szívébe költözött, a belvárosi templomhoz közel, ahol tanulóink szép, tágas környezetben tanulhatnak.

[21]

Béla-király tér

Urunk mennybemenetele templom. Ez a templom Közép-Európa legnagyobb egyhajós római katolikus temploma. Szekszárd korábbi temploma 1794. augusztus 7-én egy hatalmas tűzvészben odaveszett. Az újonnan emelt épületet 1802 és 1805 között építették barokk stílusban. Tornyát tűz miatt 1925-ben átépítették. Az 1988-as és az 1994-es évek között zajlott a felújítása, valamint a falképek restaurálása. A legutóbbi esztendőben ez megismétlődött.

<http://www.kincsestolnamegye.hu/szentharomsag-szobor> [22]

SZENTHÁROMSÁG-SZOBOR

Az 1738 és 1740 között dúló pestisjárvány emlékére az 1753-as évben állították fel barokk stílusban. Restaurálására az 1970-es és 1980-as esztendőik során három ízben is sor került. Az alépitménye lépcsőzetes. Nyolcszög alakban kerítették körbe. A sarkain pillérekkel tagolt alapzaton háromszög alaprajzú obeliszk emelkedik. A felfelé sudarasodó oszlopot angyalfejek díszítik. Tetejében áll a Szentháromság-szoborcsoport. Talpán latin nyelvű felirat fut körbe, és ebben 1740-es évszám olvasható.

A sarkokon Szent Rókusnak, a pestisből gyógyulók védőszentjének, Szent Sebestyén vértanúnak és a barokk-kori Magyarországon mindenütt tisztelt Tolentínói Szent Miklósnak a szoboralakjai találhatóak. A déli oldalon láthatjuk Szent Rozáliát fekvő helyzetben, egy vasráccsal védett fülkében elhelyezve. Az obeliszk oldalát pedig Immaculata-szobor gazdagítja.

[23]

https://hu.wikipedia.org/wiki/Bezeredj_Istvan [24]

Az ősrégi dunántúli nemesi bezerédi [Bezerédj család](#) [25] sarja. Az [1830-as](#) [26] és az [1832–36 közötti országgyűléseken](#) [27] Tolna vármegye képviselőjeként vett részt. Az utóbbin tűnt fel kiváló szónokként, amikor az [úrbér](#) [28] kérdésének tárgyalásánál ő küzdött legerőteljesebben az adózó nép terheinek könnyítése érdekében.

Az első nemes földesúr, aki 1836 után [jobbágyaival örökváltsági szerződést kötött](#), s megkönnyítette [jobbágyainak](#) [29] a [jobbágymegváltást](#) [30]. Amikor az [1844](#) [31]-es országgyűlésen a [köztehverviselés](#) [32] ügye hosszas vita után megbukott, a következő megyegyűlésen [adózásra](#) [33] kötelezte saját magát. Ezt az eljárását [Széchenyi](#) [34] a „pisztoly idő előtti elsütésének” nevezte. Tagja volt még az [1848-as országgyűlésnek](#) [35] is; [Debrecenben](#) [36] a [békepárthoz](#) [37] tartozott.

1850. augusztus 5-én kötél általi halálra, s vagyona elkobzására ítélték, de kegyelmet nyert, birtokára száműzték.

Az első nap végén a Garay Élménypincében, kezünkben egy pohár borral jártuk be a középkorban épült pincerendszert. Az interaktív borúton az illatok, az ízek, a tapintás, a művészetek és a tudomány segítségével ismertük meg a város borkultúráját.

Május 25. szerdai tervezett programunk:

Útvonal: Szekszárd Sötétvölgy autóbusz mh. (100m) – Sötétvölgyi-horgásztó – Sötétvölgy – Gyermektábor – Kis-Bükk völgy – Szarvas szurdok – Bati-kereszt – Bati-kereszt -kilátó (280) – Kerék hegy – Remete Csurgó – Remete kápolna – Frankos borház – Felsőváros – Bartina – Szekszárd szálláshely (100m).

Tervezett táv: 11 km; szintkülönbség \pm 230 m; odautazás: Szekszárd autóbusz/vá. – Dombóvár irányba.

Tudnivalók a Bati-kereszt kilátóról:

A Gemenc Zrt. jelentős fejlesztéseinek egyike a kilátó, amely a Szekszárdi-dombság északi részén, annak egyik legmagasabb pontján, tengerszint felett 280 m magasan épült. A rétegelt-ragasztott fa elemekből készült kilátó padlószintje 15 m magasan helyezkedik el, teljes magassága 20 m, egyszerre 18-20 fő befogadására alkalmas. Csodálatos látványban volt részünk nekünk, akik felkapaszkodtunk a lépcsőkön: északra a Völgységi-patak völgye mögött a Tolnai-Hegyhát és Dél-Mezőföld kistájak települései (Kölesd, Medina, Tengelic), valamint a távolban Paks és Kalocsa is felsejlett a látóhatár szélén. Nyugatra és délnyugatra a Völgységet, távolabb a Kelet-Mecsek nyúlványait láthattuk, keletre és délre pedig Szekszárd és szőlőhegyei-dombjai, erdőségei mutatták magukat teljes pompájukban. Délkeleti irányban Sárközre és a Gemenci erdőre nyílt kilátásunk. Nem győztünk betelni a látnivalókkal, sokáig időztünk és kattogtattuk gépeinket, megörökítve kedvcsinálóként mások számára is e szép látványt.

Kis Morfológia a Bat név eredetéről. (Morfológia, avagy alaktan, a hagyományos elnevezése a szóalkotási eszközökkel foglalkozó nyelvészeti tudománynak.)

A kilátó és a kereszt nevének eredete a Bat helynév, amely a bata köznévből származik. Ennek jelentése török (besenyő, kun, úz) nyelven vizenyős hely, mocsár. A szerb népnyelvben a báta: pocsolya, tócsa, A Báta név a Sárközben napjainkban is folyót, folyómedret, mélyen fekvő, gyakran vízjárta földeket jelöl. A középkorban Kakasd közelében a források és a régészeti adatok alapján egy Bat nevű település állt, de a török idők végén, mint annyi más tájunk, elnéptelenedett. Egy 1715-ös összeírásban pusztaként szerepelt. Napjainkban a hajdani falu nevét viseli egy hegy, e hegy közelében egy kereszt és egy volt malom melletti földek, valamint a vízfolyások találkozásánál a Bati-torok.

(Forrás: Vadas Ferenc: Szekszárd ezeréves névvilága – magánkiadás.)

[39]

A sok szőlőbirtok között járva ismerkedjünk most a borokkal. E borvidéken – melynek szőlővel beültetett területe 2350 ha – az alábbi területi elnevezések vannak és ebből következően az alábbi borokat készítik:

Kékfrankos, Kadarka, Merlot, Cabernet franc, Tannat, Sagrantino, Syrah, Pinot noir, Portugieser, Viognier.

Ugye van köztük olyan, amit most hallott először a kedves olvasó? Nos, én is így vagyok ezzel, de ki merem jelteni, hogy mindegyik fajtában van valami egyedi, valami olyan jellegzetesség, tulajdonság, ami szignifikánsan megkülönbözteti a többitől. Persze ehhez sajnos nagyon kell érteni e szakmát, sokat kell gyakorolni, emelgetni a poharat, szürcsölni tartalmát, megízlelni és értékelni azt.

A térkép segítségével következzen most pár helynév, ezek a dűlők nevei, gondolom, egy egységen belül lehetőleg azonos fajta szőlővel telepítve:

Kérékhegy, Remete, Bödő, Bartina, Baranya-völgy, Csötönyi-völgy, Porkoláb-völgy, Gyöngyszem-dűlő, Bakta, Gyűszű-völgy, Iván-völgy, Gesztenyés-tető, Cinka, Csatár.

Sokat jelent egy borász számára, ha cégének neve ismertségnek örvend. A borkedvelők már messziről, a palackok kinézete alapján is felismerik kedvenceiket a boltok polcain. Szekszárd 227 ha nagyságú Baranya-völgy tájegységén az alábbi borászatok készítik boraikat:

Attila, Frankos Borház, Heimann, ifj. Márkvárt János, Márkvárt Papa, Molnár Gábor, Németh János, Pálinkás, Ribling, Schieber, Sebestyén, Szent Gaál, Takler, Tüske, Vida.

[40]

A csapat lassan leérkezett a város szélére, itt a házakban már sok helyütt a pince a fő tevékenységi terület. A sok lehetőség közül mi a Frankos Borház kedves házigazdához tértünk be egy rövid kóstolóra, melyről következzen alább egy rövid beszámoló azokról az élményekről, melyekhez e nedűk fogyasztása által jutottam.

Jó, hogy házigazdáink szép sorban leültettek bennünket, mert nem illik csak úgy kapkodva hozzányúlni a borhoz: ahhoz nyugalom, higgadság és kellő áhitat szükségeltetik. Nos, ezek a körülmények itt és most ideálisak voltak.

Házigazdáink elővették a flaskákat a hűvösről, és mi mindannyian átéreztük a pillanat fontosságát: csak nyugodtan, csak szépen, csak csendben... Nem mintha egy duhaj alkatok lennénk, mi vasutas turisták, de azért – ha valami nemes ital kerül az asztalra – szoktunk hozzá nagyokat kurjongatni, megadva a módját az élvezeteknek.

Most aztán volt okunk hangoskodni, de nem tettük. A pohárba aztán töltöttek is mindjárt pár ujjnyit. Elsőre csak nézegettük a gyertyák felé fordítva a poharak tartalmát, azok szépen csillogó vörös-arany színét, majd megtörtént: pár cseppet a szánkhoz vettünk és átszűrve a bort a fogaink között, szép lassan lenyeltük az első kortyokat. Nos, magam részéről, ha beszélnem kell róla: igazán kellemes ízek járták át minden szervemet, melyeket a bor a lenyelése során érintett. A számban az enyhén savas ízek kavalkádja, a nyelvcsőmben a légység melege, a gyomromban a teltség érzete. Az alkohol foka is a megfelelő, kaptunk is hozz pár falat pogácsát, nehogy megártson és ne tudjunk elmélkedni arról, milyen sok munka is fekszik ebben a palackba zárt nedűben.

Szinte láttuk magunk előtt, amint tavasszal a gazda metszi a vesszőket, nyáron permetezi a kis bogyókat, aztán ősszel – finoman, kézzel érintve – megszabadítja a tőkét a terhüktől. És akkor még nem is beszéltünk a pincei teendőkről. Sokat kell ott is sürgölődni-forgolódni, amíg elő nem teremti a bornak azt a környezetet, ahol ilyen szépen tud beérni és adja ki magából mindazt, amit Földanyánk nekünk szánt élvezetül.

Száz szónak is egy a vége: nagyon szépen köszönjük vendéglátó gazdáinknak, a Frankos Borház tulajdonosainak a szíves látást. Isten tartsa meg jó szokásukat és hamarosan – a következő ilyen alkalomkor is, reményeink szerint a jövő évi VTSZ Csillagtúrán – részesítsenek minket ebben a kegyben és termeljenek nekünk ilyen finomat, mint most,

hogy mindannyian épségben, egészségben együtt fogyasztva, és főleg jókat beszélgetve mulathassuk majd náluk ismét az időt.

[41]

[42]

[43]

[44]

Május 26. csütörtöki tervezett programunk:

Útvonal: Szekszárd, Sötétvölgy autóbusz mh. (100m) – Várhegy kilátó (205) - Sötétvölgyi-horgásztó – Frey József emlékmű (130) – Epres kert – Majális völgy (200) - - Öreg hegy – Erzsébet völgy – Sötét völgy – Sötétvölgyi futópálya – Fekete kút – Fekete híd - Fazék völgy (140) – Haramia forrás (200) – Farkas kút – Hármashalom – Óriás hegy (280) – Bükkös erdő – Gurovica hegy – Ócsényi szőlővölgy – Posta borház – Szőlőhegy – Tüske pince – Busz mh. (100m).

Tervezett táv: 18 km; szintkülönbség \pm 340 m; odautazás: Szekszárd autóbusz/vá. – Dombóvár irányba.

E szép napon a többség túrázott, melyről csak pár kép érkezett a szerkesztőhöz:

[45]

Jómagam pihenésképpen a várost jártam, készült sok-sok fotó is. Ezt most itt csak ízelítőnek szánom:

[46]

Május 27. pénteki tervezett programunk:

Útvonal: Grábóc (140m) – Mária kilátó (200) – Szerb ortodox templom – Szállás hegy (220) – Szálka – Vízározó tó (140) – Strand – Kikötő – Parkoló – Régi vasútvonal – Bükkös-Kender völgy – Mórággyi domb (200) – Szálka –erdő-föld – Szabad földek – Ferenci szőlőbirtok - Alsónána – Pincesor (160) – Disznó rét – Nánai magaslat (200) – Közép hegy –Várdomb (100 m) Kossuth u. 56-os műút busz mh.

Tervezett táv: 21 km; szintkülönbség ± 220 m; odautazás: Szekszárd autóbusz/vá. – Bonyhád irányba, majd átszállás Bonyhád Bónaapáti irányba.

https://hu.wikipedia.org/wiki/Szerb_ortodox_kolostor_es_templom [47](Grábóc)

A grábóci szerb ortodox kolostor és templom ([szerbül](#) [48]: Manastir Grabovac) a [Tolna megyei](#) [49] [Völgység](#) [50] egyik „világtól elzárt”, erdővel borított dombok között megbújó kisközségében [Grábócon](#) [51] található, ahová [1580](#) [52]-ban érkeztek ortodox szerb szerzetesek a dalmáciai szerb [Dragovity kolostorból](#) [53]. A faluban akkoriban már éltek a törökök elől korábban ide vándorolt szerb családok. A kolostor összes épülete [1994](#) [54] óta ismét a magyarországi [szerb ortodox egyház](#) [55] tulajdonában van. A hely több évszázadon át a „magyarországi szerb kultúra Athénje”, a magyarországi szerb ortodox papképzés központja volt.

[56]

Lejegyezte: SÁNDOR Tibor

A fotókat készítette: Honvári Terézia és SÁNDOR Tibor

[A túra képeihez katt!](#) [57]

Forrás:<https://www.mavcsoport.hu/mav-vezerigazgatosagi-sport-club/20220524-28-szekszard-vsc-tura>

Hivatkozások

[1] https://www.mavcsoport.hu/sites/default/files/styles/width_1260/public/upload/article/image/20220525_135624_027_szekszard_vsc-tura_frankos-borhaz_vagott_kicsi.jpg?itok=7h3R_N0F [2] https://www.mavcsoport.hu/sites/default/files/styles/width_1260/public/upload/20220524_192504_423_szekszard_vsc-tura_aranykulacs_vagott_kicsi.jpg?itok=mnyZVrOK [3] https://www.mavcsoport.hu/sites/default/files/styles/width_1260/public/upload/20220526_145428_332_szekszard_vsc-tura_bela-kiraly_ter_vagott_kicsi.jpg?itok=umiVCoG6 [4] <http://www.kincsestolnamegye.hu/szekszardi-tortenelmi-borvidek-es-borai> [5] http://hu.wikipedia.org/wiki/Szeksz%C3%A1rdi_bikav%C3%A9r [6] https://www.mavcsoport.hu/sites/default/files/styles/width_1260/public/upload/20220527_113713_568_szekszard_vsc-tura_szoloultetvenyek_kozott_vagott_kicsi.jpg?itok=24ClJJ0e [7] https://hu.wikipedia.org/wiki/Babits_Mihaly [8]

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Katolicizmus> [9] <https://hu.wikipedia.org/wiki/Filoz%C3%B3fia> [10] <https://wmm.hu/babits-mihaly-emlekhaz/rolunk/a-babits-haz-tortenete/> [11] https://www.mavcsoport.hu/sites/default/files/styles/width_1260/public/upload/20220524_141355_szekszard_vsc-tura_ht_babits_emlekhaz_vagott_kicsi.jpg?itok=LWOl8drd [12] <https://www.dbu.hu/bemutakozas> [13] https://www.mavcsoport.hu/sites/default/files/styles/width_1260/public/upload/20220524_153954_szekszard_vsc-tura_ht_deutsche_buhne_ungarn_vagott_kicsi.jpg?itok=X3r7VoJs [14] <https://garayj.edu.hu/nevadonk> [15] https://www.mavcsoport.hu/sites/default/files/styles/width_1260/public/upload/20220524_154608_szekszard_vsc-tura_ht_garay_janos_szobra_vagott_kicsi.jpg?itok=f60UL5d6 [16] <https://szekszard.varosom.hu/latnivalok/kulturalis-intezmenyek/Muveszetek-Haza-1.html> [17] https://www.mavcsoport.hu/sites/default/files/styles/width_1260/public/upload/20220524_161514_szekszard_vsc-tura_ht_zsinagoga_vagott_kicsi.jpg?itok=F0GmCEGI [18] <https://szekszardszallo.hu/tortenetunk/> [19] https://www.mavcsoport.hu/sites/default/files/styles/width_1260/public/upload/20220526_144250_037_szekszard_vsc-tura_szegzard-szallo_vagott_kicsi_0.jpg?itok=WbCS0brT [20] <http://szentjosefiskolakozpont.hu/iskolankrol/bemuttakozunk> [21] https://www.mavcsoport.hu/sites/default/files/styles/width_1260/public/upload/20220526_144849_562_szekszard_vsc-tura_polgari_fiuleany_iskola_vagott_kicsi_1.jpg?itok=x1Budlv [22] <http://www.kincsesolnamegye.hu/szentharomsag-szobor> [23] https://www.mavcsoport.hu/sites/default/files/styles/width_1260/public/upload/20220526_145516_347_szekszard_vsc-tura_bela-kiraly_ter_vagott_kicsi.jpg?itok=tkdP3eKS [24] https://hu.wikipedia.org/wiki/Bezeredj_Istvan [25] https://hu.wikipedia.org/wiki/Bezer%C3%A9dj_csal%C3%A1d [26] https://hu.wikipedia.org/wiki/1830-as_pozsonyi_orsz%C3%A1ggyc%C5%B1l%C3%A9s [27] https://hu.wikipedia.org/wiki/1832%E2%80%93os_pozsonyi_orsz%C3%A1ggyc%C5%B1l%C3%A9s [28] <https://hu.wikipedia.org/wiki/%C3%9Arb%C3%A9r> [29] <https://hu.wikipedia.org/wiki/Jobb%C3%A1gy> [30] <https://hu.wikipedia.org/w/index.php?title=Jobb%C3%A1gy%C3%A9s&action=edit&redlink=1> [31] <https://hu.wikipedia.org/wiki/1844> [32] <https://hu.wikipedia.org/wiki/K%C3%B6zvethevisel%C3%A9s> [33] <https://hu.wikipedia.org/wiki/Ad%C3%B3> [34] https://hu.wikipedia.org/wiki/Sz%C3%A9chenyi_Istv%C3%A1n [35] https://hu.wikipedia.org/w/index.php?title=1848-as_orsz%C3%A1ggyc%C5%B1l%C3%A9s&action=edit&redlink=1 [36] <https://hu.wikipedia.org/wiki/Debrecen> [37] <https://hu.wikipedia.org/wiki/B%C3%A9kep%C3%A1rt> [38] http://www.mavcsoport.hu/sites/default/files/styles/width_1260/public/upload/20220526_150414_775_szekszard_vsc-tura_bela-kiraly_ter_vagott_kicsi.jpg?itok=sDTuYF0Z [39] https://www.mavcsoport.hu/sites/default/files/styles/width_1260/public/upload/20220525_114442_042_szekszard_vsc-tura_bati_kereszt_kilato_vagott_kicsi.jpg?itok=huWLCIDy [40] https://www.mavcsoport.hu/sites/default/files/styles/width_1260/public/upload/20220526_155640_925_szekszard_vsc-tura_kalvaria_vagott_kicsi.jpg?itok=hxgYEUed [41] https://www.mavcsoport.hu/sites/default/files/styles/width_1260/public/upload/20220525_140244_szekszard_vsc-tura_ht_frankos-borhaz_vagott_kicsi.jpg?itok=twsvWJYg [42] https://www.mavcsoport.hu/sites/default/files/styles/width_1260/public/upload/20220525_135641_112_szekszard_vsc-tura_frankos-borhaz_vagott_kicsi.jpg?itok=EnzsbbZ9 [43] https://www.mavcsoport.hu/sites/default/files/styles/width_1260/public/upload/20220525_134015_szekszard_vsc-tura_ht_frankos-borhaz_vagott_kicsi.jpg?itok=zpgwsxBe [44] https://www.mavcsoport.hu/sites/default/files/styles/width_1260/public/upload/20220525_144538_846_szekszard_vsc-tura_frankos-borhaz_vagott_kicsi.jpg?itok=6omt5SSw [45] https://www.mavcsoport.hu/sites/default/files/styles/width_1260/public/upload/20220526_120704_szekszard_vsc-tura_ht_sotetvolgy_oriashegy_vagott_kicsi.jpg?itok=DbkHpBac [46] https://www.mavcsoport.hu/sites/default/files/styles/width_1260/public/upload/20220526_144207_953_szekszard_vsc-tura_kaszino_vagott_kicsi.jpg?itok=CC3J9tXE [47] https://hu.wikipedia.org/wiki/Szerb_ortodox_kolostor_es_templom [48] https://hu.wikipedia.org/wiki/Szerb_nyelv [49] https://hu.wikipedia.org/wiki/Tolna_megye [50] <https://hu.wikipedia.org/wiki/V%C3%B6lgy%C3%A9s> [51] <https://hu.wikipedia.org/wiki/Gr%C3%A1b%C3%B3c> [52] <https://hu.wikipedia.org/wiki/1580> [53] https://hu.wikipedia.org/w/index.php?title=Dragovity_kolostor&action=edit&redlink=1 [54] <https://hu.wikipedia.org/wiki/1994> [55] https://hu.wikipedia.org/wiki/Szerb_ortodox_egyh%C3%A1z [56] https://www.mavcsoport.hu/sites/default/files/styles/width_1260/public/upload/20220527_085635_890_szekszard_vsc-tura_graboc_szerb_ortodox_kolostor_vagott_kicsi.jpg?itok=NdhZW6rb [57] <https://www.mavcsoport.hu/mav-vezerigazgatosagi-sport-club/kepgaleria/20220524-28-szekszard-vsc-tura-kepei>